

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2013 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS

2014 m. kovo 28 d. Nr. TS-80
Rokiškis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymo (Žin., 2008, Nr. 113-4290) 16 straipsnio 2 dalies 8 ir 19 punktais, Rokiškio rajono savivaldybės taryba nusprendžia:

Pritarti Rokiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2013 metų veiklos ataskaitai (pridedama).

Savivaldybės meras

Vytautas Vilys

Danguolė Namajūnienė

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2013 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Kontrolės ir audito tarnybos vaidmuo. Rokiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) yra savivaldybės tarybai atskaitinga biudžetinė įstaiga, kurios pagrindinis uždavinys yra prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnyba, vykdydama jai priskirtą priežiūrą bei atsižvelgdama į savivaldybės strategiją, siekė efektyviai vykdyti veiklą, kad padėtų savivaldybės tarybai kontroliuoti jai atskaitingas institucijas bei užtikrinti kokybišką sprendimų priėmimą. Įgyvendindama savo uždavinius, Kontrolės ir audito tarnyba atlieka finansinius (teisėtumo) ir veiklos auditus bei kitus patikrinimus, o jų pagrindu teikia išvadas bei veiklos ataskaitą savivaldybės tarybai.

Veiklos organizavimas. Organizuodama ir vykdydama savo veiklą Tarnyba vadovaujasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos, biudžetinių įstaigų ir kitais įstatymais, Tarptautiniais audito standartais, valstybinio audito reikalavimais. Institucijos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Tarnyba finansuojama iš savivaldybės biudžeto. Asignavimų dydį nustato ir skiria savivaldybės taryba. Buhalterinė apskaita tvarkoma ir finansinė atskaitomybė sudaroma pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus. Tarnyboje dirba du darbuotojai: savivaldybės kontrolierius (įstaigos vadovas) ir vyriausiasis specialistas. Tarnybai skirti biudžeto asignavimai 2013 metams sudarė 107,3 tūkst. Lt, faktiškai gauta ir panaudota 107,3 tūkst. Lt. Kvalifikacijai kelti šiais metais asignavimų nebuvo numatyta, todėl kvalifikaciją kėlėme dalyvaudami projektuose: 2013 metais dalyvavome 3 mokymo priemonėse, kurių bendra mokymo trukmė – 56 akademinės valandos. Tarnyboje 2013 metais užregistruota 24 gauti dokumentai, išsiųsti 27 raštai, parengti 9 kontrolierės įsakymai veiklos, atostogų, komandiruočių klausimais, išduoti 5 kontrolieriaus pavedimai atlikti auditus, tikrinimus. Įstaigoje buvo priimami interesantai, atliekamas aiškinamasis darbas, prevencija, teikiama informacija raštu ir žodžiu, vykdomi kiti darbai.

Veiklos plano vykdymas. Tarnybos auditinė veikla vykdoma vadovaujantis savivaldybės kontrolierės patvirtintu veiklos planu, kuriam pritarta savivaldybės tarybos kontrolės komitete. Veiklos plane numatyti darbai suplanuoti taip, kad būtų užtikrintas teisės aktuose Tarnybai nustatytų tikslų ir uždavinių įgyvendinimas. Veiklos planui įgyvendinti kasmet rengiamos finansinio (teisėtumo) ir veiklos audito programos, pagrįstos atrankos kriterijais bei Tarnybos darbo laiko ištekliais. Vykdamas veiklos planą, per metus atlikti (baigti) 5 auditai (tikrinimai), pradėtas (nebaigtas) 1 auditas, parengtos 4 išvados tarybai bei Tarnybos veiklos 2012 metų ataskaita.

Išvados savivaldybės tarybai. Prisidėdami prie tarybos vykdomos veiklos, kaip ir kiekvienais metais, teikėme Tarybai išvadas:

- *Dėl Rokiškio rajono savivaldybės 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei dėl savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.*

Išvadoje pareiškėme tris nuomones: besąlyginę nuomonę dėl savivaldybės 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų, besąlyginę – dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų ir sąlyginę – dėl savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams. Nuomonė sąlygota dėl to, kad penkiaais atvejais nesilaikant teisės aktų bei ne pagal paskirtį panaudota 1128,5 tūkst. Lt, arba 1,4 proc. biudžeto asignavimų.

- *Dėl Rokiškio rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto 2012 metų ataskaitos.*

Išvadoje pareiškėme besąlyginę nuomonę dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaitos duomenų.

- *Dėl naujos 2330,0 tūkst. Lt ilgalaikės paskolos ėmimo ir turimos 13000,0 tūkst. Lt paskolos perskolinimo.*

Išvadoje dėl naujos 2330 tūkst. Lt paskolos ėmimo pareiškėme, kad savivaldybės skolinimosi limitai bei skolos likutis suteikia galimybę imti minėtą paskolą ir ją naudoti investicijų projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos lėšų, vykdyti. Išvadoje dėl ilgalaikės 13000,0 tūkst. Lt paskolos perskolinimo pabrėžėme, kad perskolinama ilgalaikė paskola buvo panaudota ne tik investicijų projektams vykdyti.

- *Dėl Rokiškio rajono savivaldybės 1660,0 tūkst. Lt trumpalaikės paskolos laikinam pajamų trūkumui padengti ėmimo iš valstybės biudžeto finansinio pagrįstumo.*

Išvadoje pareiškėme, kad savivaldybė pagrįstai gali prašyti iš valstybės biudžeto trumpalaikės 1660,0 tūkst. Lt paskolos laikinam pajamų trūkumui padengti ir naudoti ją biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms mokėti.

Finansinis (teisėtumo) auditas. Finansinio (teisėtumo) audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenų, taip pat valstybės ir savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei pareikšti nepriklausomą nuomonę.

- *Rokiškio rajono savivaldybės 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio auditas.*

Audito metu buvo vertintas konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys, kuris apima visą viešąjį sektorių (įskaitant ir viešąsias sveikatos įstaigas). Šio ataskaitų rinkinio duomenimis, ilgalaikis ir trumpalaikis turtas metų pabaigoje sudarė 255471,6 tūkst. Lt, įsipareigojimai – 40021,2 tūkst. Lt. Savivaldybės viešojo sektoriaus būklę charakterizuojantis rodiklis – grynasis turtas – metų pabaigoje sudarė 96283,6 tūkst. Lt. Pagrindinės veiklos rezultatas – 816,6 tūkst. Lt deficitas, grynasis (galutinis) perviršis – 3016,3 tūkst. Lt. Visose reikšmingose ir rizikingose srityse atliktos audito procedūros. Dėl pateiktų vertinti ataskaitų rinkinio duomenų reikšmingų pastebėjimų neturėjome.

Audito metu vertinome ir konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, kurio duomenimis, savivaldybės biudžeto pajamos sudarė 79620,5 tūkst. Lt, išlaidos 81921,0 tūkst. Lt, išlaidoms viršijant pajamas 2300,5 tūkst. Lt. Biudžeto deficitas finansuotas skolintomis lėšomis. Biudžeto lėšos buvo skirtos 60 asignavimų valdytojų 6 programoms vykdyti. Daugiausia lėšų panaudota darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui – 58,7 proc. visų išlaidų, socialinėms išmokoms panaudota 19,1 proc., prekėms ir paslaugoms naudoti – 11,0 proc., turtui įsigyti (investicijoms) – 7,6 proc., kitoms išlaidoms – 3,6 proc. visų išlaidų. Visose reikšmingose ir rizikingose srityse atliktos audito procedūros. Dėl pateiktų vertinti ataskaitų rinkinio duomenų reikšmingų pastebėjimų neturėjome.

Audito metu taip pat vertinome ir savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymą ir naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Audito metu nustatyta teisės aktų pažeidimų, naudojant savivaldybės biudžeto lėšas, vykdant pirkimus, atliekant remontus, nurašant ilgalaikį turtą. Audito metu trūkumų nustatyta Rokiškio rajono savivaldybės administracijoje, Statybos ir infrastruktūros plėtros skyriuje, Finansų skyriuje, Kamajų Antano Strazdo gimnazijoje, Jūžintų Juozo Otto Širvydo vidurinėje mokykloje, Rokiškio jaunimo mokykloje. Finansinius išteklius savivaldybė turėtų valdyti ir naudoti atsakingiau.

Audito ataskaita kartu su išvada teikta savivaldybės tarybai, priimant sprendimą dėl Rokiškio rajono savivaldybės 2012 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių. Audito ataskaita svarstyta Kontrolės komitete.

- *Rokiškio rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto 2012 metų ataskaitų auditas.*

Audito metu vertinta Rokiškio rajono savivaldybei nuosavybės teise ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto 2012 metų ataskaita, kurios duomenimis, finansinis ir nefinansinis turtas metų pabaigoje sudarė 255591,1 tūkst. Lt, įsipareigojimai – 37802,5 tūkst. Lt. Dėl pateiktų vertinti ataskaitų rinkinio duomenų reikšmingų pastebėjimų neturėjome.

Audito ataskaita kartu su išvada teikta savivaldybės tarybai, svarstant informaciją apie Rokiškio rajono savivaldybei nuosavybės teise ir savivaldybei patikėjimo teise valdomo valstybės turto 2012 metų ataskaitas.

Veiklos auditas. Veiklos auditas – tai audituojamo subjekto viešojo ir vidaus administravimo veiklos vertinimas ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu bei veiklos tobulinimo galimybių atskleidimas.

2013 metais, vykdant veiklos auditų programą, buvo atliktas tyrimas apie savivaldybės biudžeto planavimą ir vykdymą. Tyrimo metu išanalizuota savivaldybės finansinė situacija nuo 1996 metų, nustatytos įsiskolinimų susidarymo aplinkybės, priežastys. Vertinimo metu atskleista daug veiklos problemų, kurios gali būti vertinamos veiklos auditų metu. Tyrimo ataskaita svarstyta Kontrolės komiteto posėdyje, teikta savivaldybės merui bei administracijos direktoriui.

Kiti tikrinimai. Savivaldybės administracijos prašymu, atlikti du vertinimai dėl ilgalaikio ir trumpalaikio skolinimosi, išvados pateiktos savivaldybės tarybai, svarstant klausimą dėl paskolų ėmimo ar perskolinimo. Pagal kompetenciją Taryba tikrina gautus gyventojų skundus, persiūstus kitų institucijų prašymus. Šiais metais raštiškų skundų, prašymų negauta, užregistruotas ir tirtas vienas žodinis skundas.

Audito poveikis. Kontrolės ir audito tarnyba, atlikdama auditus, nuolat teikia rekomendacijas (raštu ir žodžiu). Manome, kad teiktų rekomendacijų įgyvendinimas yra svarbus mūsų vykdomos veiklos kriterijus, rodantis teigiamą audito poveikį savivaldybės finansų sistemai.

Džiugu, kad mūsų nurodytos klaidos jau audito metu buvo pradėtos taisyti. 2013 metais auditų metu buvo nustatyti 26 teisės aktų pažeidimai, iš jų 14, arba 53,8 procento, nustatytų pažeidimų ištaisyta jau audito metu. Neištaisytiems pažeidimams pašalinti pateiktos rekomendacijos audito ataskaitose, iš kurių įgyvendinta 88,9 proc., neįgyvendinta 11,1 proc. Palyginti su praėjusiais metais, rekomendacijų įgyvendinimas pablogėjo (buvo atitinkamai 93,3 ir 6,7 proc.).

Įgyvendinant audituotiems subjektams teiktas rekomendacijas, atstatyta 244,5 tūkst. Lt nurašytų ilgalaikio turto kūrimo išlaidų, apskaityti renovuotų gyvenamųjų namų savininkų įsipareigojimai savivaldybei, įstaigose ištaisyti viešųjų pirkimų įstatymo, darbo užmokesčio mokėjimo pažeidimai, reglamentuotos investicijų planavimo, finansinių ataskaitų, turto ataskaitų teikimo sritys, ištaisytos klaidos ataskaitose bei apskaitoje.

Tačiau tenka konstatuoti, kad ne į visas mūsų iškeltas problemas tinkamai reaguota. Nepakankamos priemonės numatytos susigrąžinant savivaldybės biudžeto lėšas, vykdant projektą panaudotas privatiems asmenims – daugiabučių gyvenamųjų namų savininkams – finansuoti; nenumatytos konkretnės vidaus kontrolės procedūros, kurios užtikrintų taupų kapitalo investicijoms skirtų lėšų naudojimą bei griežtą netinkamų išlaidų kontrolę.

Audito poveikį stiprina Tarybos veiklos bei audito rezultatų viešinimas. Visais atvejais audito ataskaitos ir išvados skelbtos Rokiškio rajono savivaldybės interneto svetainėje www.rokiskis.lt. teiktos savivaldybės merui ir administracijos direktoriui.

Bendradarbiavimas. Siekdami darniai dirbti su visomis institucijomis, kurių veikla yra susijusi su Kontrolės ir audito tarnybos veikla, ypatingai vertiname bendradarbiavimą, nes tik bendraujant ir bendradarbiaujant galima pasiekti geresnių rezultatų. Siekdami pasidalyti profesine audito patirtimi, gerąją audito praktiką ir plėtoti bendradarbiavimą išorės auditų klausimais, atliekant įstatymais šalims priskirtus uždavinius ir funkcijas, jau antri metai pasirašome bendradarbiavimo susitarimą su Valstybės kontrole. Valstybės kontrolė taip pat atlieka mūsų atliekamų auditų išorės peržiūrą. Nario teisėmis dalyvaujame Savivaldybių kontrolierių asociacijos, kuri yra Europos regioninių išorinio finansų audito institucijų organizacijos (EURORAI) narė, veikloje, dalinamės profesine patirtimi su kolegomis. Kontrolės ir audito tarnyba, būdama savivaldybės tarybai atskaitinga institucija, turi svarbų partnerį – Kontrolės komitetą, kuriame yra

svartomi mūsų veiklos planai, jų vykdymas, auditų rezultatai. Bendradarbiaudami su savivaldybės taryba, mes siekiame didinti audito poveikį.
